

FUNDACJA
BATOREGO

IM. STEFANA

ul. Sapieżyńska 10a
00-215 Warszawa
tel. 22 536 02 00
fax 22 536 02 20
batory@batory.org.pl
www.batory.org.pl

Анджей Рихард, голова Ради Фонду ім. Стефана Баторія Едвін Бендик, голова Правління Фонду ім. Стефана Баторія

Війна – наша справа

Минає два роки від початку Великої війни, розпочатої повномасштабним вторгненням Росії в Україну. Насправді ця війна, яку все частіше називають «великою», триває вже десять років і розпочалася з незаконної анексії Криму Росією у 2014 році. Тисячі українських солдатів полягли, захищаючи свою батьківщину, десятки тисяч цивільних осіб загинули в результаті варварських нападів російської армії на невійськові об'єкти. Сотні загинули внаслідок катувань і страт на окупованих територіях. Тисячі українських дітей були насильно вивезені з окупованих територій вглиб Росії. Мільйони були змушені покинути свої місця проживання.

Символами воєнних злочинів стали Маріуполь і Буча, але список місць, позначених масовими похованнями, набагато довший. Кількість задокументованих випадків злочинних дій перевищує 100 тисяч. Вимушене переміщення мільйонів людей, руйнування матеріальної інфраструктури і культурної спадщини, вимушена релокація сотень підприємств, витрати на ведення оборонної війни, що становлять 30% ВВП України, доповнюють картину жертвності та зусиль українського суспільства, яке захищається від невинуватої збройної агресії.

Це основні факти, про які ми повинні пам'ятати, обговорюючи польсько-українські відносини. Так само, як українці пам'ятають велику щирю допомогу, надану поляками в перші тижні війни.

Ця війна ще триватиме, і шлях до тривалого миру є довгим. Як довго він триватиме, залежить не лише від рішучості українських жінок і чоловіків. Не менш важливою є

рішучість суспільств і держав, які допомагають Україні. Без військової та матеріальної підтримки, без турботи про мільйони біженців ефективна оборона була б набагато складнішою, якщо взагалі можливою.

Однак слід пам'ятати, що незалежно від масштабів іноземної допомоги, саме українське суспільство і держава організують військові й оборонні дії. Вони ж несуть найбільші людські і матеріальні кошти опору агресії. Її ефективність залежить від боєздатності українських збройних сил та ефективності української економіки, яка постачає значну частину озброєнь і з податкових надходжень фінансує утримання армії. Військові й економічні зусилля нерозривно пов'язані і залежать одне від одного. Тому будь-яка дія, що негативно впливає на українську економіку, має прямий негативний вплив на ситуацію на фронті. Мільярди гривень збитків від блокади прикордонних переходів між Україною та Польщею й іншими країнами Європейського Союзу означають не лише погіршення стану конкретних підприємств, їхніх працівників та власників. Це також зменшення спроможності української держави закуповувати озброєння і фінансувати солдатів.

Усвідомлення цієї простої арифметики має супроводжувати дискусії про принципи співпраці та конкуренції між польськими й українськими підприємствами, фермерами і виробниками продуктів харчування та перевізниками. Несправедлива або нерівна конкуренція є неприйнятною. Однак також неприйнятною є боротьба за власні інтереси з використанням непропорційних засобів – а до таких, безсумнівно, належить блокування пунктів перетину кордону з країною, яка веде війну, де на кону стоїть не лише збереження українського суверенітету, але й забезпечення миру в усьому регіоні. Немає також жодного виправдання для проникнення в українські транспортні засоби і знищення транспортних товарів. Висипання зерна гідне осуду.

В інтересах Польщі та всієї Європи, щоб Україна перемогла у війні, нав'язаній їй Росією. Тому в інтересах Польщі та європейських країн надавати військову й економічну підтримку Україні. Ця підтримка повинна ґрунтуватися на раціональних принципах. Рамки раціональності повинні визначитися аналізом фактів та інтересами держави, а не неправдивою інформацією й інтересами окремих професійних чи суспільних груп. Ці групи можуть переслідувати власні інтереси, реалізуючи свої права і свободи в демократичній правовій державі, але засоби, що використовуються для цього, не повинні ставити під загрозу загальні інтереси і безпеку держави.

Зважаючи на ці інтереси, ми не повинні забувати, що Україна також бореться за нас.

Анджей Рихард, голова Ради Фонду ім. Стефана Баторія

Едвін Бендик, голова Правління Фонду ім. Стефана Баторія